

Cover – Temadrøftelse: Fremtidens klyngeindsats

Dagsordenspunkt 5	Cover – Temadrøftelse: Fremtidens klyngeindsats	Bilag 5.1
Kort sagsfremstilling	Baggrund Med udpegningen af erhvervs- og teknologiområder i strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023 sætter bestyrelsen rammen for fremtidens klyngeindsats. Bestyrelsen gav på mødet d. 24. september 2019 en positiv tilbagemelding på at afsætte egne midler til en klyngeindsats, der matcher de midler, der afsættes af Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM), og at sekretariatet iværksatte dialog med UFM med henblik på at koordinere udmøntning af midler til en klyngeindsats. Samarbejdsmodel og indsatsens hovedformål Sekretariatet og UFM har udarbejdet forslag til en samarbejdsmodel for fælles annoncering af midler for perioden 2021-2024, jf. bilag 5.2. Modellen skal godkendes af bestyrelsen såvel som uddannelses- og forskningsministeren. Der lægges op til, at bestyrelsen godkender samarbejdsmodellen, herunder de fælles krav og kriterier, styringskonceptet, aktiviteter støttet med bestyrelsens midler, bestyrelsens finansiering og den videre proces for annonceringen, der gennemføres i samarbejde med UFM, samt videreførelse af sit underudvalg. Med samarbejdsmodellen får bestyrelsen indirekte indflydelse på valget af klyngeorganisationer via annonceringens krav og kriterier, der formuleres i fællesskab med UFM. Desuden vurderes ansøgningerne i fællesskab mellem sekretariatet og UFM forud for, at uddannelses- og forskningsministeren – i tråd med lov om erhvervsfremme – udvælger klyngeorganisationerne. Herefter beslutter bestyrelsen via underudvalget selv fordelingen af dens midler til de af UFM udvalgte organisationer. Hovedformålet med klyngeindsatsen er kollektive aktiviteter, der fremmer videnoverførsel og samarbejde mellem virksomheder og med forsknings- og videncenter med henblik på øget innovation. Aktiviteterne skal understøtte og ligge i forlængelse af den hovedopgave for at bevirke en klar rollefordeling i erhvervsfremme- og innovationssystemet. Det foreslås, at aktiviteter understøttet af bestyrelsens midler omfatter innovationssamarbejde, internationalisering, vidensspredning, adgang til finansiering af innovationsaktiviteter, inddragelse og tilrettelæggelse af aktiviteter for iværksættere, netværksskabelse og udvikling af klyngeorganisationen med fokus på at nå en bredere målgruppe i hele landet, og at aktiviteterne skal involvere mindst to aktører inden for klyngens økosystem, herunder mindst en virksomhed, for at give fleksible muligheder for samarbejde om innovation. Flere forenklingsgevinster er nævnt i bilag 5.2. Krav, kriterier og styringskoncept En række krav stilles for at sikre efterlevelse af intentionerne med forenklingen og konsolideringen af aktørlandskabet. De centrale krav er, at de ansøgende klyngeorganisationer: • Er én privat, selvstændig juridisk enhed med eget CVR-nummer, der arbejder på et almennyttigt grundlag • Opererer på et robust økonomisk og organisatorisk grundlag • Har deltagelse i bestyrelse fra både virksomheder og videninstitutioner	

Dagsordenspunkt 5	Cover – Temadrøftelse: Fremtidens klyngeindsats	Bilag 5.1
	• Er guldcertificeret eller har en plan mhp. opnåelse af guldcertificering¹ • Gør sine ydelser tilgængelige på Virksomhedsguiden Kriterierne fokuserer på følgende forhold, hvor de to førstnævnte vægtes tungest: • Organisering, kompetencer og kapacitet • Kvaliteten og egnetheden af aktiviteterne • Indsatsens placering i erhvervs- og innovationsfremmesystemet • Partnerkredsen I forbindelse med førstnævnte kriterium vægtes bl.a., at indsatsen, der finansieres af bestyrelsen, er tilgængelig for relevante virksomheder i hele landet på en effektiv måde. Det vil være muligt at have flere geografiske placeringer, fx via regionale filialer eller samlokalisering med andre aktører. Det forventes, at klyngeorganisationerne har forskelligt geografisk fokus, bl.a. fordi virksomhedernes koncentration rundt i landet varierer mellem erhvervs- og teknologiområderne, og fordi nærhed til vigtige aktører i økosystemerne spiller en rolle, fx til bestemte videninstitutioner. Styringskonceptet i indsatsen baseres på en koordineret styringsdialog med UFM ud fra årlige handlingsplaner fra klyngeorganisationerne suppleret med effektmåling. Kravet om opretholdelse af guldcertificering giver desuden løbende hensigtsmæssige forpligtelser for aktørerne. Finansiering UFM forventes at finansiere klyngeindsatser med årligt ca. 80 mio. kr. i perioden 2021-2024. Der lægges op til, at bestyrelsen beslutter en tilsvarende finansiering i hele perioden, hvor aktiviteterne i 2021-2022 finansieres med finanslovsmidler. Muligheden for at anvende strukturfondsmidler til aktiviteter i 2023-2024 holdes åben, da de nye strukturfondsprogrammer, der træder i kraft i 2021, ventes at give mulighed for at finansiere klyngeindsatser. Videre proces Midlerne til den fælles klyngeindsats forventes at blive annonceret i marts 2020 og ansøgningsfrist i maj med henblik på, at indsatsen er virksom fra 2021. Udpegningen af klyngeorganisationerne hos UFM ventes at finde sted i september 2020. For at skabe rammer for dybdegående bestyrelsesbehandling og timingmæssig fleksibilitet i forhold til processen omkring UFM's aktørvalg foreslås det, at bestyrelsen viderefører underudvalget nedsat i forbindelse med udpegningsaf styrkepositioner mv. (Per Michael Johansen, Peter Rahbæk Juel og Nicolai Hansen) udvidet med og under ledelse af bestyrelsesformanden. Underudvalgets opgave er at beslutte fordelingen af bestyrelsens midler til de klyngeorganisationer, UFM udvælger. Udvalget skal formentlig mødes én gang primo september 2020.	

¹ I European Cluster Excellence Initiative garanterer guld, at der er en solid medlemsbase, tæt dialog med medlemmer, stærk organisation, kvalificeret ledelse, services målrettet virksomheder og en strategi udviklet sammen med erhvervslivet.

Dagsordenspunkt 5	Cover – Temadrøftelse: Fremtidens klyngeindsats	Bilag 5.1
	Desuden lægges der op til at kommunikere centrale krav til potentielle ansøgere umiddelbart efter bestyrelsesmødet, dvs. før selve bestyrelsesreferatet, så aktørlandskabet får mulighed for at tage hensyn til kravene i så god tid som muligt. Det skyldes, at flere klyngeorganisationer ventes at skulle gennemføre væsentlige organisatoriske og strukturelle ændringer i foråret 2020 (opløsning, sammenlægninger mm.) i forbindelse med afvikling af årsmøder, generalforsamlinger mm. Disse ændringer afhænger i høj grad af de fælles krav, der stilles af bestyrelsen og UFM. På mødet præsenterer COWI/Pluss en analyse af klyngeorganisationer i erhvervsfremme. Et executive summary er vedlagt, jf. bilag 5.3, og et udkast til den fulde rapport uploades på Admincontrol.	
Diskussionspunkter	Bestyrelsen kan drøfte nedenstående indstillinger.	
Indstilling	Det indstilles, at bestyrelsen: - Godkender den foreslåede samarbejdsmodel, herunder krav, kriterier, hovedaktiviteter, styringskoncept og tidslinje for annoncering - Viderefører underudvalget udvidet med Jakob Riis til behandling af indstillinger om udmøntning af bestyrelsens midler til de af UFM udvalgte klyngeorganisationer - Godkender finansiering med ca. 80 mio. kr. pr. år i en fireårig periode betinget af de respektive finanslove og strukturfondsprogrammer for 2021-2027 - Godkender, at aktiviteterne i indsatsens første to år (2021-2022) finansieres med finanslovsmidler fra 2020 og 2021, mens finansieringskilde til aktiviteterne i indsatsens næste to år (2023-2024) beslutes i 2021 - Godkender, at sekretariatet i fællesskab med UFM umiddelbart efter bestyrelsesmødet kommunikerer forventet tidslinje og forventede centrale krav ud til aktørlandskabet mhp. at give ansøgere bedst mulige betingelser	